1859. N°. 135.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 11 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 November.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de hierachter staande advertentie van de rederijkerskamer *Vondel*. Behalve het nuttige doel dat de kamer zich met deze openbare voordragt voorstelt, en waarvan de ondersteuning alleen reeds aanbeveling verdient, kunnen wij, na kennisneming van het programma der werkzaamheden, er gerustelijk de verzekering bijvoegen, dat wanneer dit wordt uitgevoerd op de wijze, zooals wij dit van die kamer gewoon zijn, zeker niemand zich den matigen toegangsprijs beklagen zal.

— Men verneemt dat door wijlen vrouwe Elferink Tankink, geb. Dellebarre, *f* 500 aan het Nederlandsch zendelinggenootschap is gelegateerd.

— Vergelijkende Staat van de zuivere opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer gemeente geheven, gedurende de maanden October 1858 en 1859, alsmede van die opbrengst over de 10 eerste maanden dier beide jaren.

MIDDELEN.	Zuivere opbrengst over de maand October.		Zuivere opbrengst over de 10 eerste maanden.	
	1858	1859	1858	1859
Geslagt (*bijopcenten en invoer*)	*f* 2052.31$\frac{1}{2}$	*f* 2197.87$\frac{1}{2}$	*f* 18779.61$\frac{1}{2}$	*f* 18573.58$\frac{1}{2}$
Binnenl. Gedistilleerd (*idem*)	4287.99	4078.34	40374.21	41904.35$\frac{1}{2}$
Buitenl. Gedistilleerd (*idem*)	189.71	349.70	2178.25	1705.76
Likeuren (*idem*)	»	»	244.96	280.96$\frac{1}{2}$
Gemaal (*eigen middel*)	5639.90$\frac{1}{2}$	5589.20$\frac{1}{2}$	51704.11	53920.10$\frac{1}{2}$
Wijn, Fruit- en Kunstwijn (*id.*)	1805.70	1986.22$\frac{1}{2}$	14908.20	14283.22$\frac{1}{2}$
Turf (*idem*)	2035.69$\frac{1}{2}$	1427.75	10766.95	12505.42
Steenkolen (*idem*)	388.82$\frac{1}{2}$	1000.42$\frac{1}{2}$	5177.42$\frac{1}{2}$	4387.67$\frac{1}{2}$
Brandhout (*idem*)	350.20	235.50	2502.05	2776.60
	f 16750.34	*f* 16865.02	*f* 146635.77	*f* 150337.69

— In October zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 92,460 personen en is ontvangen *f* 90,982.40$\frac{1}{2}$; op den Rijnspoorweg is van reizigers en goederen ontvangen *f* 134,216.

— Aan de te Delft op te rigten pyrotechnische school zullen officieren en onderofficieren van het wapen der artillerie gedetacheerd worden, ten einde te worden bekend gemaakt in het vak der pyrotechnie.

— Sedert 20 Sept. zijn te Delft door de cholera aangetast 194 personen, waarvan 118 zijn overleden en 67 hersteld, terwijl zich nog 9 onder geneeskundige behandeling bevinden. Het aantal overledenen gedurende de maand October bedraagt in het geheel 176, tegen 34 in de maand October van het vorige jaar.

— Het *Tijdschrift van Geneeskunde* deelt o. a. de volgende niet onbelangrijke waarnemingen mede, betreffende het heerschen der cholera in de stad Utrecht: Van 6 Sept. tot 19 Oct. dezes jaars zijn ter genoemde stede 279 personen door de cholera aangetast. De verhouding van hen, die genezen zijn, tot het getal der dooden is ongunstiger dan bij de epidemie van 1848 en 1849; doch iets gunstiger dan bij de latere epidemiën. De 279 lijders woonden in 193 huizen, wier wijknummer is opgegeven; doch 9 in schuiten of in niet met het wijknummer opgegeven huizen. Van die 193 woningen waren 113 in vroegere epidemiën reeds aangetast; sommige waren nooit vrijgebleven. Bijzonder ongunstig is de verhouding voor de vier buitenwijken, aangezien in deze van de 50 aangetaste woningen of slopjes 36 reeds vroeger aangetast waren. In deze buitenwijken vindt men dan ook de meeste modderslooten, mestvaalten en varkenshokken. In de buitenwijk M waren van de 32 woningen, waarin de ziekte zich nu vertoond heeft, 22 ook reeds vroeger aangetast.

— Wij vernemen, zegt de *R. C.*, dat door mevrouw de wed. van den heer G. van Gennep, geb. van Gennep, op den 21sten der vorige maand, te Rotterdam, in hoogen ouderdom overleden, o. a. de volgende legaten zijn besproken: Aan de Nederd.-geref. diaconie-scholen te Rotterdam, een kapitaal van *f* 10,000 2$\frac{1}{2}$ pCt. nat. werk. schuld; aan de kleine diaconie-scholen aldaar een gelijk kapitaal van *f* 10,000; aan het geref. burgerweeshuis aldaar een kapitaal van *f* 12,000 dito schuld; aan de Nederd.-geref. diaconie-armen aldaar een kapitaal van *f* 30,000 dito schuld; aan het fonds ter instandhouding van de openbare godsdienst bij de Nederd.-geref. gemeente aldaar een kapitaal van *f* 16,000 dito schuld, om te dienen tot vermeerdering van het tractement der predikanten bij die gemeente; aan het fonds ter instandhouding van de openbare godsdienst bij de Waalsche gemeente aldaar een kapitaal van *f* 2,000 dito schuld; aan het weduwenfonds voor de predikanten bij de Nederd.-geref. gemeente aldaar de som van *f* 2,000; aan het Nederl. zendelinggenootschap een kapitaal van *f* 8,000 dito schuld; aan het Nederl. bijbelgenootschap een kapitaal van *f* 6,000 dito schuld; aan het fonds voor de noodlijdende kerken van de Nederd.-geref. gemeenten in Nederland, de som van *f* 2,000; aan het vrouwen hulpzendeling-genootschap de som van *f* 1,000; aan de landbouw-kolonie Nederl. Mettray de som van *f* 1,000; aan het fonds voor vrouwen door vrouwen de som van *f* 500; aan het Nederl. godsdienstig tractaatgenootschap de som van *f* 500; aan het instituut tot onderwijzing van doofstommen te Groningen de som van *f* 500; aan de Israëlitische armen te Rotterdam de som van *f* 300; aan de inrigting voor zieken en oude lieden, de Israëlitische godsdienst belijdende, aldaar, mede *f* 300; aan het Israëlische weeshuis aldaar insgelijks *f* 300. Dat de nagedachtenis der overledene bij zoo vele door haar beweldadigden lang in gezegend aandenken blijve.

Men verneemt ook, dat wijlen de heer L. Klosner te 's Hertogenbosch, onder meer andere legaten, bij zijnen uitersten wil heeft gemaakt: aan de diaconie der herv. gemeente aldaar *f* 1000, aan de armen der Nederd. herv. gemeente *f* 500, aan het gereformeerde weeshuis *f* 1000, aan het r. k. armen weeshuis *f* 500, aan de Israëlitische armen *f* 500.

— De kamer van koophandel en fabrieken te Haarlem heeft de aandacht gevestigd op de ruwe zijde, als een der weinige artikelen, welke met voordeel uit Japan zullen kunnen uitgevoerd worden. De hh. Travaglino en Zonen, fabriekanten aldaar, hebben eenige balen dier ruwe zijde van verschillende hoedanigheid bekomen, daarmede proeven genomen, die uitmuntend zijn geslaagd, en ten hunnen kantore monsters van die zijde voor belanghebbenden ter bezigtiging gesteld.

— Naar men verneemt zal bij het 1ste reg. infanterie, te Nijmegen, en bij het 3de reg., te Maastricht in bezetting, eene proeve worden genomen met een nieuw model ledergoed, een randsel en een patroontasch, welke met een riem over den schouder zal worden gedragen.

— Op den 7den dezer is in het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Zwolle overleden A. W. Huls, vrouw van H. Augusson, onlangs door het Prov. Geregtshof in Overijssel, ter zake van kindermoord, in vereeniging met hare dochter, Niesje Salomons, gepleegd, veroordeeld tot de straffe des doods. Zij heeft aan geene bepaalde ziekte geleden; alleen zieleangst en gewetenswroeging schijnen haren dood te hebben veroorzaakt.

— Zondag ll. is te Groningen het nieuwe kerkgebouw der waalsche gemeente, door vrijwillige bijdragen en de hulp der zuster-gemeenten in ons vaderland tot stand gebragt, plegtig ingewijd. De leeraar der gemeente, ds. van Hamel, hield bij die gelegenheid eene leerrede over Openb. XXI vs. 22a.

— Uit Breda schrijft men het volgende: Met genoegen kan men melden, dat de cholera alhier is geweken. Onder de burgerij hebben zich 14 gevallen voorgedaan, en zijn 8 personen overleden, terwijl bij het garnizoen van de 39 door die ziekte aangetaste militairen 23 zijn gered. Tevens mag worden medegedeeld, dat de officieren van gezondheid, alsmede de directeur van het garnizoens-hospitaal, in alle opzigten het hunne hebben bijgedragen, om het lot der ongelukkige choleralijders te verzachten en hunne belangen te behartigen. Twee der militaire ziekenoppassers zijn bij het vervullen hunner betrekking aan die ziekte bezweken. Z. M. de koning heeft aan de weduwen van die geëmploijeerden, als eene uitzondering op den algemeenen regel, elk een jaarlijks pensioen van *f* 60 toegekend, terwijl ten haren behoeve eene inteekenlijst bij de officieren van het garnizoen, alsmede bij de ingezetenen dezer stad, is ingediend, welke eene som van ruim *f* 250 heeft opgebragt. Voorts heeft de minister van oorlog gelast, dat de zieken-oppassers, welke zich gedurende het heerschen der cholera door zorg en vlijt hebben onderscheiden, tot eene geldelijke beloonìng zullen worden voorgedragen.

Aan het R. K. liefdegesticht ter genoemde plaatse werd eergisteren morgen ten 6 ure aangebeld. Toen de deur geopend werd vond men op den stoep een kartonnen doos, waarin een pasgeboren kind van het vrouwelijk geslacht. Het kind is voor rekening der gemeente besteed geworden en de justitie doet in deze zaak een streng onderzoek.

's GRAVENHAGE, 10 November.

Tot regter in de arrond.-regtbank te Goes is benoemd mr. J. G. de Backer, thans kantonregter te Cortgene, en tot burgemeester der gemeente Bolsward de heer H. M. Ament.

— Z. M. heeft aan den luit. ter zee 2de kl., H. M. baron van Tuyll van Serooskerken, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit 's rijks zeedienst.

— Z. K. H. de prins van Oranje is gisteren avond van zijne buitenlandsche reis op het Loo teruggekeerd, om tegenwoordig te zijn bij de feesten, die aldaar den 13den dezer zullen gevierd worden.

— De minister van binnenl. zaken zal op Zaturdag a. s. geen gehoor verleenen.

— Gisteren avond laat is er wederom een buitengewone ministerraad gehouden. Die herhaalde buitengewone vergaderingen staan, zegt men, in verband met de gewigtige beraadslagingen bij de tweede kamer over het spoorweg-ontwerp.

— Per telegraaf is bij de regering het volgende berigt uit Batavia, van 22 September, ontvangen: »De gouverneur-generaal is alhier teruggekeerd. Overigens geen nieuws.«

Een berigt per telegraaf bij de *N. R. C.* ontvangen houdt in dat de regering 10 schepen voor de expeditie naar Boni heeft aangevraagd. De hoofdplaats van Banjermassing was door de inlanders overvallen; doch deze waren afgeslagen.

— Het bij de Tweede kamer ingediende wets-ontwerp tot herziening der regten van in- en uitvoer op den visch, strekt om zoowel den invoer als den uitvoer van allerhande zee- en riviervisch, zoo versch als gerookt, gedroogd of gezouten, geheel vrij te laten. Deze maatregel wordt genomen ingevolge het advies van het daaromtrent geraadpleegde collegie voor de zeevisscherijen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 9 November.

De zitting was op nieuw gewijd aan de beraadslaging over het wets-ontwerp betreffende de spoorwegen. De hh. van Asch van Wyck, Hoynck van Papendrecht, Luyben en Nispen van Sevenaer hebben nu het woord gevoerd. De heer van Asch van Wyck verklaarde niet alleen een voorstander der staatsspoorwegen te zijn, maar ook ongunstig te denken over het aan de orde gestelde ontwerp. In deze zaak was de regering onstelselmatig te werk gegaan, en had zij minder het algemeen belang dan de begunstiging van locale belangen in het oog gehouden. De lijn van Rotterdam naar den Moerdijk achtte hij uitsluitend in het belang van Rotterdam met opoffering der belangen van Amsterdam. Ook betreurde hij het dat Noordholland geen spoorweg zou bekomen. De heer Hoynck van Papendrecht oordeelde dat de zaak welke het hier geldt van zoo groot belang is, dat de daarvoor te vergen offers van den staat goed besteed kunnen geacht worden. Met de voorgestelde rigtingen kan hij zich over het algemeen wel vereenigen. Hij hoopte dat het ontwerp zou worden aangenomen. De heer Luyben behandelde drie punten: het stelsel, bij den aanleg der wegen te volgen, de rigting der lijnen, en de finantiële quaestie. Wat het eerste betrof was hij een voorstander van staatsspoorwegen; ten tweede wenschte hij geen lijnen tot stand gebragt te zien, die den vreemdeling boven den inboorling bevoordeelen, en betreurde hij het, dat in het plan de lijn van Utrecht naar 's Hertogenbosch niet was opgenomen. Wat het finantiële betrof, zag hij niet op tegen het brengen van offers, maar wel tegen het uitgeven van sommen, die zijns oordeels niet nuttig zouden zijn besteed. Hij zou zich daarom tegen het ontwerp verklaren. De heer Nispen van Sevenaer kon mede over het ontwerp geen gunstig oordeel vellen. De finantiën voor de toekomst op die wijze te verbinden achtte hij hoogst bedenkelijk, vooral nu er nog meer ontwerpen aanhangig waren, waarvoor millioenen zouden noodig zijn; maar daarenboven had hij, de kaart inziende, met bevreemding ontwaard dat het midden des lands geheel afgezonderd zou blijven, zoodat men, om derwaarts te gaan, zich eerst naar de uiteinden des rijks zou moeten begeven. Groote offers worden er gevraagd om Rotterdam met den Moerdijk te verbinden, tusschen welke plaatsen zulke uitmuntende waterwegen bestaan; liever had de regering er aan moeten denken om andere min bevoorregte streken met spoorwegen te bevoordeelen.

Zitting van Donderdag 10 November.

Voortzetting der beraadslagingen. De heer de Kempenaer heeft in eene uitvoerige rede zich tegen het ontwerp verklaard. Nadat hij aangetoond had tot welk een treurigen toestand de poging om onze spoorwegen te vermeerderen was vervallen, gaf hij op wat er zijns inziens nog was overgebleven om die poging te verwezenlijken. Er bleef nog slechts één hulpmiddel over, namelijk dat de regering terugkeerde tot datgene waarmede zij had moeten beginnen: zij moest alle concessionarissen verlaten en enkele hoofdlijnen voorstellen en die aanleggen voor rekening van den staat, om later aan particulieren de gelegenheid tot den aanleg van zijwegen te verschaffen. Hij zag ook op tegen de zware lasten, die de aanneming van het ontwerp voor eene lange reeks van jaren op de schatkist zou leggen. Na den heer de Kempenaer sprak de heer van Hugenholtz, mede ter bestrijding van het ontwerp, terwijl de hh. van Wintershoven, Dullert, van der Poel en Reinders het ontwerp verdedigden en de bedenkingen van de tegenstanders wederlegden. Morgen is het woord aan den heer van Diggelen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

De zittingen der wetgevende kamers hebben gisteren, zonder eenige plegtigheid, weder een aanvang genomen. Eene ligte ongesteldheid, het gevolg der vermoeijenissen van zijne jongste reize, heeft den koning belet eene troonrede uit te spreken. De heer Orts is tot voorzitter van de kamer der afgevaardigden gekozen.

— Te Antwerpen is door de politie een blinde bedelaar aangehouden, die gewoon was, door een meisje geleid, in de koffijhuizen nabij het spoorwegstation aalmoezen te vragen, hoewel hij bezitter was van 3 huizen, en onlangs een terrein had aangekocht om er nog 4 nieuwe op te doen bouwen.

— In de vorige week had aan het station van den spoorweg te Mechelen een treurig voorval plaats. De aldaar dienstdoende commissaris van politie wilde eene dame redden, die op het punt stond van door eenen aankomenden trein overreden te worden; hij mogt daarin slagen, maar werd het slagtoffer zijner menschlievendheid. Door de locomotief ter aarde geworpen, werd zijn ligchaam geheel verbrijzeld.

— Tusschen Bergen (Henegouwen) en Manage heeft eene botsing plaats gehad tusschen eenen personen- en eenen goederentrein. Door een gebrek van het excentriek was de eerstgenoemde op eenen verkeerden weg geraakt. Eenige wagens werden verbrijzeld en een 20-tal reizigers gekwetst, waarvan eenige zeer zwaar.

ENGELAND.

LONDEN, 8 November.

Prins en prinses Friedrich Wilhelm van Pruissen zijn alhier aangekomen, om de viering van den verjaardag van den prins van Wallis bij te wonen.

— Lord Russell heeft, naar aanleiding van een nieuw aan de regering ingediend adres over de bekende zaak van den jongen Mortara, te kennen gegeven dat Engeland zich in die aangelegenheid niet kan mengen.

— De regering heeft de tusschen haar en het Spaansche kabinet gevoerde briefwisseling over de aangelegenheden van Marokko openbaar gemaakt. Onze gezant te Madrid heeft de verzekering ontvangen, dat Spanje op de Marokkaansche kust geen punt zal bezetten dat de scheepvaart beheerscht.

— Naar men verneemt heeft de admiraliteit den aanbouw van twee stormramstoomschepen bevolen. Het zullen schepen van grooten tonnenlast, met werktuigen van 1250 paardenkrachten, zijn, en zij moeten, met al de snelheid, welke zoodanige krachtige stoomwerktuigen kunnen bijzetten, ieder vijandelijk schip kunnen aanklampen en doen zinken, zonder zelve eenig ander verlies dan dat van een valschen kielbalk, waarmede zij voorzien zijn, te lijden.

— Van regeringswege is een onderzoek bevolen naar de oorzaak van het vergaan van het stoomschip *Royal Charter*.

— Het totaal der tot hiertoe bekende schipbreuken gedurende de maand October bedraagt 269 en gedurende de tien eerste maanden dezes jaars in het geheel 1479.

— In eene steenkolenmijn bij Star Green hebben 10 arbeiders het leven verloren, ten gevolge van de achteloosheid van den man, die het opzigt had over het werktuig, waarmede het werkvolk wordt opgehaald. Deze persoon is deswege in verzekerde bewaring gesteld.

— Berigten uit Bombay bevestigen het vroeger berigt omtrent den goeden uitslag der expeditie tegen de Waghers in Okhomondee. Het fort en het eiland van Begt werden bemagtigd en de opstandelingen verstrooid, maar de Engelschen verloren daarbij 2 officieren en 22 manschappen, de gekwetste niet medegerekend. Belangrijker nog, indien het nader bevestigd wordt, is de tijding dat Jung Bahadoor, rajah van Nepaul, Nenah Sahib en de koningin van Oude bevolen heeft het gebergte van Nepaul, waar zij sedert de bemagtiging van Lucknow eene schuilplaats tegen de hen vervolgende troepen gevonden hadden, te verlaten.

De Chinezen hebben aan den Peiho, op de plaats waar onlangs het gevecht met onze scheepsmagt voorviel, een tempel opgerigt, om hunne overwinning in gedachtenis te doen houden. Die tempel is met veel vreugdebetoon ingewijd.

— De *Daily-News* zegt dat er, ten gevolge der nu tusschen Frankrijk en Engeland gemaakte afspraak, in het aanstaande voorjaar op den Peiho eene Europesche krijgsmagt zal verschijnen van veel grootere sterkte dan nog ooit in China is gezien, en dat de twee Westersche mogendheden er hare geschonden eer ongetwijfeld zegevierend zullen wreken, doch geeft tevens te kennen dat die mogendheden China harder zouden kunnen aantasten, dan voor haar zelven en voor het algemeene belang wenschelijk zou zijn. Wij behooren in het oog te houden, zoo leest men, wie het zijn die wij zullen gaan bestrijden, wat zij voor ons en wat wij voor hen zijn. De Chinezen doen ons niet den minsten overlast; het eenige belang, hetwelk wij met hen gemeen hebben, is de handel. Als dit zoo is behooren wij voor een oogenblik alle vooroordeelen ter zijde te stellen en ons den waren aard en de drijfveeren van den tegenstand, dien wij in China ontmoet hebben, zoo duidelijk mogelijk voor den geest te stellen. Met uitzondering nu van Canton, zijn de Engelschen in China overal goed behandeld; in die stad kwamen zij in geschil met den mandarijn Yeh, en dit wekte bij de Engelsche regering den wensch op om in regtstreeksche aanraking met het keizerlijke hof van Peking te komen; het gevolg was een artikel in het verdrag, bepalende dat er een Engelsche gezant in die hoofdstad zou mogen gevestigd zijn. Doch lord Elgin beloofde weldra aan de Chinesche regering, dat van deze bepaling geen gebruik zou gemaakt worden, indien de overige bedingen van het verdrag vervuld werden; want de tegenwoordigheid van eenen buitenlandschen gezant te Peking werd door den keizer van China en diens ministers beschouwd als de grootste ramp, waardoor het rijk zou kunnen worden getroffen. Die regering zou zich daardoor in het oog der bevolking verlagen. En nu vragen wij, of wij de staatsinrigting, waaronder 300 millioenen van onze natuurgenooten leven, sloopen moeten? Zouden wij China eerst in regeringloosheid storten en vervolgens aan zich zelf overlaten? of zouden wij het aan ons gezag onderwerpen? Noch het een noch het ander zouden wij kunnen doen. Wij willen alzoo hopen, dat ons gouvernement trachten zal een middel te vinden om China tot eerbiediging der verdragen te dwingen, zonder de toevlugt te nemen tot maatregelen, waardoor millioenen medemenschen in ellende zouden worden gestort.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 November.

De keizer is van Compiègne herwaarts gekomen, om een bezoek te brengen aan de grootvorstin Maria van Rusland, die in het hôtel du Louvre is gelogeerd.

— Het finantiële geschil, waardoor de onderteekening van het vredesverdrag te Zurich is vertraagd geworden, betrof de herleiding in francs eener som van 40 millioen gulden, tot de betaling waarvan Frankrijk zich voor rekening van Sardinië heeft verbonden. Oostenrijk meende dat het door de wijze van herleiding, die aangenomen was, voor 2 millioen fr. werd benadeeld. Men verneemt echter dat deze moeijelijkheid reeds uit den weg is geruimd en dat men de tijding van de onderteekening elk oogenblik kan te gemoet zien.

— De regering heeft besloten zich bij den koning van Abyssinië te doen vertegenwoordigen. Onze zaakgelastigde zal te Gondar zijn verblijf vestigen.

— Ten behoeve van de Chinesche expeditie is aan de ministers van oorlog en marine een nieuw krediet van 7 millioen geopend.

Men verzekert dat de keizer den generaal Trochu gekozen heeft tot bevelhebber der genoemde expeditie.

— Men verneemt dat de koningin der Nederlanden door den telegraaf naar Stuttgart is teruggeroepen, uithoofde prins Alexander, haar tweede zoon, ernstig ongesteld was geworden. Bij het afzenden van het berigt was de jonge vorst echter iets beter.

— Omtrent den toestand onzer rivieren verneemt men zorgwekkende berigten. De Rhône is sterk opgezwollen, doch heeft nog geene groote schade aangerigt; de Ardèche is buiten hare oevers getreden, maar het is vooral de Loire, die met het grootste gevaar dreigt. Langs de geheele kust zendt men berigten wegens het stijgen der wateren.

— Ter beurze had eergisteren een regt schandaal plaats. Twee zaakwaarnemers hadden eene woordenwisseling, over een client die nalatig in zijne betaling was. D. dreigde dwangmaatregelen te zullen gebruiken en den naam van den nalatige te zullen doen aanplakken, van welk voornemen P. hem zocht terug te brengen. Waarschijnlijk heeft P. daarbij zich iets kwetsends voor D. laten ontvallen, want hij ontving in een oogenblik een klap en een schop tegen den onderbuik, zoodat hij genoodzaakt was, door twee vrienden ondersteund, de beurs te verlaten. Al de beursbezoekers waren over dit voorval verontwaardigd.

— Te Tours zal in de maand December voor het hof van assises de zaak behandeld worden van Mevr. L. en hare 16jarige dochter, van eene aanzienlijke familie afkomstig; de eerste beschuldigd van het kind, waarvan de laatste was bevallen, te hebben gedood en daarna verbrand.

— Met de maal uit Calcutta is alhier het berigt aangebragt dat de Cochin-Chinezen onze troepen met eene groote overmagt hebben aangevallen, maar met groot verlies zijn afgeslagen.

— Berigten uit Algerië melden dat onze troepen, die aan de Marokkaansche expeditie onder generaal de Martimprey deelnemen, en reeds gewigtige voordeelen behaald hebben, ongewone blijken van heldenmoed en tucht hebben gegeven, want de toestand waarin zij zich bevonden, was uiterst moeijelijk. De cholera moet onder hen meer slagtoffers hebben geëischt dan men officieel heeft durven melden. Een onder-officier meldt dat van zijn regiment in zes dagen ruim 300 soldaten aan die ziekte bezweken. Daarbij waren de hospitalen te ver verwijderd om er de zieken heen te zenden en er waren hoegenaamd geene maatregelen genomen om in de behoeften van zieken te voorzien, ja zelfs liet de verzorging der gezonden veel te wenschen over. De bevelhebbers schijnen dus uit de jongste oorlogen niet veel geleerd te hebben, want hoewel er reeds 60 dagen waren verloopen sedert de expeditie een aanvang nam, was men op alle mogelijke gebeurtenissen onvoorbereid. De generaal de Martimprey staat echter als een goed administrateur bekend, zoodat men misschien de schuld wel bij anderen zal moeten zoeken.

De *Moniteur* bevat een berigt van den generaal Martimprey, van Sidi-Mohammed in de landstreek Zekhar, op 6 Nov., inhoudende dat door eene wel beraamde beweging van den generaal Durieux de Franschen op de bewoners dier landstreek eene overwinning hebben behaald, welke met de vermeestering van Abdelkader's smalah of veldleger gelijk gesteld kan worden, dat daardoor een ontzaggelijk groote buit, waaronder de banieren der Mooren, in de handen der Franschen gevallen en alom onder de inlanders schrik verspreid is. Volgens deze depêche is de toestand der troepen thans zeer voldoende.

— Na een hevig gevecht is de Marokkaansche kanonneerboot *Scylla* den 4den dezer door het Spaansche advies-jagt *Aldva*, aan de monding der rivier van Tetouan, bemagtigd.

— De dagbladen uit Guyana maken melding van eene schoone daad van een 17jarig meisje, eene zwarte. Op den 15den September werden twee Creoolsche meisjes, die bezig waren zich in eene bogt der zee te baden, door den stroom weggevoerd. Augustina Mercès wierp zich bij het zien van dit ongeval in zee en had het geluk beide te redden. Van een dezer meisjes was slechts de arm boven het water zigtbaar.

ITALIE.

De nationale vergaderingen der onderscheidene staten van Midden-Italië hebben nu, waarschijnlijk wel op aanraden van Sardinië, besloten het regentschap op te dragen aan prins Eugenius van Carignan. Dit besluit kan, indien de prins zich die opdragt laat welgevallen, eenen gelukkigen invloed uitoefenen op het toekomstig lot van Italië, en tot het behoud des vredes in die streken bijdragen, want zeer moeijelijk zal aldaar orde en rust bewaard blijven, indien aan den wensch der bevolking, om zich aan den Oostenrijkschen invloed geheel te onttrekken, niet voldaan wordt.

In de nationale vergadering van de Romagna, waarin tot de aanstelling van een regent werd besloten, is door den minister Pepoli, namens de regering, nog medegedeeld dat aan de groote mogendheden eene memorie is gezonden betreffende den wensch der bevolking, terwijl daarin ook gewezen wordt op de lasteringen, waaraan het voorloopig bewind heeft ten doel gestaan en die thans in de memorie gelogenstraft worden. De gedragslijn der regering was gematigd, want in de gematigdheid ligt de kracht en de roem der nationale beweging. De regering was van meening dat het regentschap 's lands crediet zal verhoogen, terwijl Midden-Italië daardoor met des te meer gezag voor het congres kan optreden. Tevens is de balans van de inkomsten en uitgaven over de laatste 3 maanden medegedeeld. Daaruit blijkt, dat er een batig saldo is van 1,600,000 fr.

— De schade, welke de pauselijke schatkist lijdt door de afscheiding van de Romagna, wordt op 300,000 kroonen maandelijks berekend.

— Men spreekt thans van een antwoord van koning Victor Emmanuel op den bekenden brief van keizer Napoleon, welk antwoord eerstdaags openbaar zal worden gemaakt. Naar hetgeen men daaromtrent verneemt is de koning voornemens aan zijne pligten omtrent Italië getrouw te blijven, zonder de dankbaarheid, die hij aan Frankrijk verschuldigd is, uit het oog te verliezen; de koning doet daarin tevens uitkomen dat, indien de keizer gebonden is door de bepalingen te Villafranca vastgesteld, hij van zijnen kant niet minder gebonden is door de wenschen van het Italiaansche volk; ook ontveinst hij niet dat zijn vertegenwoordiger op het congres eene staatkunde zal voorstaan geheel tegenovergesteld aan die van den afgevaardigde van Frankrijk, maar verder zal hij niet gaan en van eene gewapende tusschenkomst zal hij zich onthouden, indien eene vreemde tusschenkomst hem daartoe niet onverhoopt mogt dwingen.

Door velen wordt de echtheid van dit antwoord in twijfel getrokken.

— In Calabrië nemen de rooverijen meer en meer toe. Men heeft van daar de bescherming der Napelsche regering ingeroepen. Gewoonlijk zijn talrijke rooverbenden aldaar de voorbode van eenen opstand.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 November.

De gezondheidstoestand des konings blijft gunstig, en nu de maand October, voor zijn gestel altijd de gevaarlijkste, gelukkig is doorgestaan, hoopt men dat hij ook den winter zonder het leven bedreigende schokken zal kunnen doorbrengen. De toestand zijner geestvermogens laat intusschen nog altijd veel te wenschen over.

— Prins Albrecht van Pruissen heeft ter eere van den prins van Oranje een luisterrijk feest gegeven, waarbij onderscheidene leden der kon. familie en ook de Nederl. gezant tegenwoordig waren. Heden heeft de prins van Oranje eene groote jagtpartij in het Kunersdorfer bosch bijgewoond.

— Men komt thans terug op het onderhoud tusschen den keizer van Rusland en den prins-regent te Breslau. Op goede gronden beweert men dat de vorstelijke personen besloten hebben geen deel te nemen aan een congres, waarbij Engeland niet is vertegenwoordigd, en voorts om, zoo het voorstel daartoe gedaan mogt worden, geene verandering in de bepalingen van de verdragen van 1815 toe te laten.

— De tweede kamer van het keurvorstendom Hessen heeft besloten, nu de keurvorst geweigerd heeft hare deputatie te ontvangen, haar adres, houdende verzoek tot weder-invoering der staatsregeling van 1831, aan de bondsvergadering in te zenden.

— Door de erven van den onlangs overleden zoogenaamden Zwitserschen Spinnerskoning, den heer Kuntz, is uit zijne nalatenschap bij het bestuur van Zurich gestort: tot den aanbouw van een krankzinnigengesticht aldaar 400,000 fr.; tot oprigting eener sterrewacht 25,000 fr.; voor de stichting van een fonds ten behoeve van minvermogende schoolkinderen 20,000 fr.; voor het onderwijzers weduwen- en weezenfonds aldaar 20,000 fr.; ten behoeve der in dienst van den overledene gekwetste arbeiders 20,000 fr.; aan de gezamenlijke spinners, die meer dan 18 jaren bij hem in dienst waren geweest, 30,000 fr.; tot stichting van een fonds voor bejaarde arbeiders uit de Zuricher spinnerijen 50,000 fr. Voorts is nog door den overledene vermaakt: aan de gezamenlijke gemeente-fondsen van Oetweil 100,000 fr., aan de armengestichten te Windisch (Aargau) en Linthal (Glarus) ieder 10,000 fr.; aan het gesticht voor blinden en doofstommen te Zurich 20,000 fr.; gezamenlijke legaten aan bijzondere personen 45,000 fr.

— De beroemde operateur en lijfarts van den keizer van Rusland, dr. Arendt, is den 26sten October te Petersburg overleden.

— Aan de firma Fränkel te Warschau is dezer dagen voor den tijd van 6 jaren de tabakspacht voor het koningrijk Polen toegewezen voor 1,030,000 roebels 's jaars. Het huis Kronnenberg betaalde voor de thans afgeloopen pacht 270,000 roebels minder per jaar.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 7 November.

Op de beurs is het gerucht verspreid geworden dat de burgerlijke toestand der Israëliten eerstdaags zou geregeld worden, en dit gerucht werkte gunstig op de fondsen. Men verneemt echter dat de verwezenlijking van dat plan nog verre af is. Wel heeft de minister van buitenl. zaken eene deputatie der Israëliten uit Praag ontvangen, die hem de oplossing dezer quaestie verzocht, maar hij heeft haar te kennen gegeven dat er vooreerst dringender zaken te verrigten waren; hun wensch zou zooveel mogelijk in aanmerking genomen worden, maar de regering kon voor geenen aandrang bukken.

— De afgetreden minister van politie, baron von Hubner, die zich naar Venetië had begeven, is plotseling weder herwaarts ontboden. Omtrent het doel zijner komst is nog niets bekend.

— Een onzer dagbladen wijst er op, dat ter viering van het Schillersfeest in Oostenrijk veel meer vrijheid is gegeven, dan in Pruissen. Het blad ziet hierin de opening van een tijdperk, waarin Oostenrijk het in populariteit van Pruissen zal afwinnen, daar dit streven, op niet-politiek terrein begonnen, ook weldra op politiek gebied zal worden overgebragt.

Burgerlijke Stand.

Van den 3 tot en met den 9 November 1859.

BEVALLEN: M. van Putten, geb. van der Spree, D. — C. B. T. Heppenstrijdt, geb. van Bijlevelt, Z. — A. Deghert, Z. — C. M. Laaken, geb. Overdijk, D. — A. M. Starre, geb. Nieuwenhuisen, Z. — M. Pijnaken, geb. Beurse, Z. — J. van der Lelie, geb. Verhoeven, Z. — H. Franken, geb. Bekooy, D. — C. Zinko, D. — M. van der Kaay, geb. de Haan, D. — A. Kloos, geb. Crama, D. — B. Faes, geb. Hakkenberg, D. — J. L. Boekwijt, geb. den Bak, D. — H. F. Vogelenzang, geb. van Charldorp, Z. — J. van Dissel, geb. Breedeveld, Z. — H. J. van den Dop, geb. Zitman, Z. — W. Langezaal, geb. Boot, Z. — J. Kapaan, geb. Renier, D. — J. Snijders, geb. Vinkesteyn, Z. — A. M. Filippo, geb. van Hoorn, D. — B. J. Catijn, geb. Doornik, Z. — C. Cornet, geb. de Jong, D. — J. Selier, geb. Stol, Z. — M. C. Groen in 't Woud, geb. van der Klugt, D. — E. Speet, geb. Soffers, D. — W. Visser, geb. Feelix, D. — M. E. de Lettre Biccard, geb. Berrangé, Z. — J. Versney, geb. Terdu, D. — J. M. Dreef, geb. Beijeveld, Z. — E. van der Lelie, D. — E. J. Noll, geb. Sluymer, D. en Z., tweel. — J. J. Kleyn, geb. van den Es, Z.

GEHUWD: F. van der Reyden, Jm. en D. M. van Veen, Jd. — W. F. Wischmann, Jm. en C. E. van der Linden, Jd. — J. Dreef, Jm. en M. Zandvliet, Jd. — J. M. Aniba, Wedr. en M. Kleinhans, Jd. — J. Eswilder, Jm. en J. Kors, Jd. — P. Beurze, Jm. en N. van der Veer, Jd. — J. Haalebos, Jm. en A. M. Schuurman Stekhoven, Jd. — J. C. Rietbergen, Jm. en G. Zwessloot, Jd.

OVERLEDEN: M. C. Verhulst, geb. van Altena, 79 j. — C. Rentmeester, 46 j. — P. Kleyboom, 66 j. — E. J. van Leeuwen, geb. Verhulst, 78 j. — J. van Wijk, 54 j. — H. Carton, D., 4 d. — J. Verhoogt, D., ruim 5 m. — W. van der Heyden, Z., 5 j. en 7 m. — Ma Brinkman, 70 j. — A. Monteba, 63 j. — N. L. Klavan, Z., 13 d. — P. Keyzer, Z., 11 w. — A. Kop, geb. Kerkvliet, 69 j. — M. Neuteboom, Z., 4 j. en 8 m. — A. Hanselaar, 29 j. — J. Moote, 73 j. — A. de la Rie, 43 j. — P. Molenaar, geb. Neuteboom, 76 j. — J. Serdyn, Z., 3 j. en 4 m. — A. Hardeman, 73 j. — A. van Buren, Z., bijna 1 j. — M. C. Webbers, D., 3 j. — L. van den Broek, Z., 3 j. en 7 m. — J. Schroef, geb. Evertse, 72 j. — H. Smit, geb. van Putten, 70 j. — J. Duindam, geb. Ruigrok van der Werve, 63 j. — A. M. Ribeek, geb. van der Lof, 53 j. — Willema Zirkzee, 41 j. — C. Roos, Z., 7 j. en 2 m. — M. J. de Planque, 39 j. — S. M. Rijbroek, geb. Booda, 35 j. — J. van der Burg, geb. Schenk, 66 j. — H. Verboog, geb. Molenaar, 78 j. — A. Engberts, 19 j. — J. Nieuwenhuizen, Z., 6 j. en 4 m. — S. Selier, D., 7 j. en 10 m. — J. Hagemans, 89 j. — C. Simons, D., 2 j. en 3 m. — L. Kunings, geb. Oolders, 67 j. — H. Heus, geb. Remmerswaal, 76 j. — G. Frankhuizen, geb. Vüllbrief, 60 j. — H. J. Kettenis, Z., bijna 5 m. — H. van Ark, Z., bijna 9 m. — C. J. Vorst, D., 2 j. — A. F. van den Bosch, Z., 2 j. en 1 m. — J. Nagtegaal, D., 10 j. en 9 m. — C. Brederode, 61 j. — J. Kriek, geb. Adamse, 71 j. — A. van der Klugt, D., 17 d. — M. Smit, D., 6 w.

KERKNIEUWS.

AMSTERDAM, 9 November. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van ds. J. Brave, de volgende nominatie van predikanten gevormd: Abresch, te Middelburg; Ternooy Apèl, te Delft; Berlage, theol. doct., te Zalt-Bommel; Francken, te Rotterdam; ter Haar, te Nijmegen; Hooykaas Herderschee, te Nijmegen; Kits van Heyningen, te Deventer; ten Kate, te Middelburg; van Oosterzee, theol. doct., te Rotterdam; Poortman, te Zwolle; Romeny, te Leeuwarden; van Toorenenbergen, te Purmerend.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: N. K. SWEMER
EN
M. I. LUBERTI.

Leiden, 4 November 1859.

Eenige kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van een ZOON J. J. van den ES, geliefde Echtgenoot van Dr. H. A. KLEYN.

Leiden, 7 November 1859.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON T. M. A. PEETERS, geliefde Echtgenoote van L. J. HOBLEN.

Arnhem, 8 November 1859.

Eenige kennisgeving.

Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER M. M. HARTEVELT, geliefde Echtgenoote van J. W. P. KLUIT.

Alphen, 9 November 1859.

Voor de vele blijken van hartelijke deelneming mij betoond bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote ANNA KERKVLIET, betuig ik met deze mijnen innigen dank.

Leyden, 11 November 1859. P. J. KOP.

Kweekschool voor Zeevaart.

OPENBARE VOORDRAGT

DOOR DE [illegible] LEDEN DER REDERIJKERSKAMER

VONDEL,

ten behoeve dier Inrigting, op *Maandag den 14 November* 1859, 's avonds ten 7 ure, in de Stads-Gehoorzaal.

Toegangkaarten en Programma's zijn van heden af, tegen betaling van 99 cents, verkrijgbaar in den Boekhandel van JACs. HAZENBERG Corns Zoon, Kloksteeg over het Kerkplein, en op den avond der uitvoering aan de Zaal.

Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 14den October 1859 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 27sten October 1859, No. 64, en geregistreerd te *'s Gravenhage*, den 4den November daaraanvolgende, zijn aan WILLEM DUBBELDAM, wonende te *Katwijk aan Zee*, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van gemeld Wetboek.

JAN van der JAGT,
Procureur bij den Hoogen Raad.

's Gravenhage, 7 November 1859.

Men zoekt voor een jong mensch van de P. G., oud bijna 19 jaar, die eenigen tijd is werkzaam geweest bij een' Confiseur, weder eene gelegenheid tot verdere opleiding in dusdanige betrekking, liefst zoo spoedig mogelijk en wel in de Stad *Leyden*. Inclinerenden gelieven zich met *gefrankeerde* brieven te adresseren onder Letters C. B. bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER en van BAAK, te *Leyden*.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente LEYDEN zijn van meening, met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar **aan te besteden**:

De leverantie der benoodigde STRAATKLINKERS, *voor den tijd van* vijf *jaren, eindigende met den* 31sten *December* 1864.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Gemeente, op Maandag den 14den November 1859, des middags ten 12 ure.

De conditiën liggen van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure. Alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *zes* ure; zullende door den Stads Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen worden gegeven.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 15den November 1859, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Julij 1858.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

ADVERTENTIEBLAD
VAN
VERKOOPINGEN EN AANBESTEDINGEN.

De aandacht van een ieder wordt bijzonder op dit Blad gevestigd. Het bevat de aankondigingen van **openbare verkoopingen** van Heeren- en Winkelhuizen, Landgoederen, Buitenplaatsen, Bouwmanswoningen, Schepen, Effecten, Meubels, Sieraden, Boomen en Plantgewassen uit het geheele Rijk, Provincie'sgewijze en alphabetisch op de Steden gerangschikt; **onderhandsche aanbiedingen** en **aanvragen in** *koop* en *huur* van Heeren- en Winkelhuizen, Landgoederen, Buitenplaatsen, Fabriek- en Winkelzaken; — **aanbiedingen** en **aanvragen** van Geld op Hypotheek voor Huizen en Landerijen; — **aanvragen** en **aanbiedingen** van Notaris-Klerken en **aanbestedingen** van allerlei aard.

De uiterst billijke prijs van het *Advertentieblad* stelt ieder in de gelegenheid zich hetzelve aan te schaffen. Men kan zich abonneren van den eersten van iedere maand, per 3 maanden à *f* 1.50 of per jaar, bij vooruitbetaling à *f* 4.—. Men vindt het *Advertentieblad* in de Wachtkamers der Stations, op de voornaamste Stoombooten en op de meeste publieke plaatsen. Koffijhuis-, Societeit- en Logementhouders, die zich nog niet van abonnementen voorzien hebben, zullen er hun voordeel in vinden zich dit blad aan te schaffen.

De prijs der Advertentiën is 10 Cents per regel.

Abonnementen en Advertentiën worden aangenomen bij HH. Boekhandelaars en Postdirecteuren, alsook bij den Uitgever T. C. B. ten HAGEN.

Heeren Notarissen, die hunne abonnementen regtstreeks aan den Uitgever opgeven, ontvangen ook geregeld de officieele Prijs-Courant voor de Successie.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
WOENSDAG 9 November.

		Laagst Koers	Hoogst Koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 5/8	63 3/4	63 11/16
Dito Certificaten	3	75 7/8	—	—
Dito dito	4	97	97 5/16	97 5/16
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	126 1/2	—	—
O. L. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
BELGIE	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	51 3/4	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1½	31 1/4	31 5/16	—
Dito Obligatiën	3	43 1/4	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	41 1/2	—	—
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	43 3/4	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	103 1/2	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	101 1/4	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	85	—	—
Dito 1840	4	80 3/4	80 7/8	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	80 3/4	80 7/8	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	61	—	—
Certificaten van dito	6	61 5/8	61 3/4	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 f	—	—	—
Dito Obligatiën	4 pCt.	77 1/2	77 13/16	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	101 1/2	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	5	62 5/16	62 3/8	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	53 1/4	53 1/4	53 1/4
Dito Nieuwe	5	72 3/8	—	—
Dito 1847	2½	28 1/4	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	99 1/2	—	—
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	4½	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	5	27 3/16	27 3/8	[illegible]
GRENADA, Obligatiën	3½	14 7/8	15 1/16	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	21 1/16	21 1/4	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.